

Ontwikkelkompas voor permanente educatie - interview met Guido van Woerkom en Ineke Donkervoort VTW-site

Leden van de VTW ontwikkelen permanent hun kennis en vaardigheden als toezichthouder. Als hulpmiddel hierbij heeft de VTW een permanente educatie (PE) systeem ingesteld, waarbij leden jaarlijks minimaal vijf (contact)uren besteden aan hun ontwikkeling als toezichthouder en deze minimaal 5 PE punten voor hun ontwikkeling laten registreren. De commissie Permanente Educatie van de VTW stelt een ontwikkelkompas voor de leden beschikbaar en momenteel (tot 9 november a.s.) loopt er een enquête over de voortgang.

Tekst: Lisette Vos

Minimaal vijf (contact)uren moeten de leden van de VTW jaarlijks besteden aan hun ontwikkeling als toezichthouder. Dat lijkt weinig, maar volgens voorzitter Guido van Woerkom van de VTW is deze lidmaatschapseis een goede zaak. “Het gaat niet om die vijf punten, maar om het bijhouden van je vak. De functie van toezichthouder is in de afgelopen jaren zwaarder geworden. Je moet je blijven ontwikkelen. Wat vandaag goed is, telt morgen niet meer.”

Monitoring

Toezichthouders van woningcorporaties zijn, net als bestuurders, sinds 1 januari 2015 verplicht tot bijscholing. De VTW-commissie Permanente Educatie, onder voorzitterschap van Ineke Donkervoort, monitort onder meer of de leden van de VTW zich aan de lidmaatschapseis houden. Over 2015 en 2016 heeft 2,5 procent van de leden onvoldoende punten behaald. Van deze leden hebben een aantal uitstel gekregen van de PE-commissie en kozen sommigen er zelf voor als toezichthouder op te stappen of zich niet te laten herbenoemen. Drie leden van de VTW zijn uiteindelijk door het bestuur geschorst. Van één van deze leden is de schorsing inmiddels opgeheven.

Ontwikkeling als team

Uit onderzoek (de nulmeting) van de PE-commissie blijkt onder meer dat de educatie zich vooral richt op ontwikkeling van de individuele commissaris, en minder op de ontwikkeling van de RvC als team. Daar valt nog veel te winnen, aldus Ineke Donkervoort, zelf RvC-lid van Lefier. “Een RvC heeft een diverse samenstelling, iedere commissaris bekijkt de zaak vanuit een ander perspectief. Uiteindelijk moet je er samen uitkomen. Dat vraagt als team om specifieke vaardigheden. Zo is het belangrijk om te weten wat er bij de ander speelt of om te achterhalen wat er níet wordt gezegd.”

Ontwikkelkompas

Een andere uitkomst is dat er meer aandacht moet zijn voor een structurele aanpak in de ontwikkeling van de commissaris én van de RvC als geheel. De PE-commissie heeft het ontwikkelkompas ontwikkeld om permanente educatie vanuit vier perspectieven te belichten: ik (de commissaris zelf), team (RvC als geheel), visie (van RvC op toezichthouden) en context (de corporatie en de omgeving). Dit instrument biedt toezichthouders een handvat om, bijvoorbeeld tijdens de zelfevaluatie, in kaart brengen aan welke kennis of vaardigheden het (nog) ontbreekt en welke stappen nodig zijn.

Voorbeeld krimp

Donkervoort, lid van de RvC van Lefier in Groningen, haalt een voorbeeld uit de praktijk aan. Bij corporaties spelen vaak complexe dossiers die om specifieke kennis vragen. “Bij Lefier hebben we bijvoorbeeld meer kennis nodig over krimp. De vraag is hoe we dat als RvC gaan invullen. Leggen we dat bij één toezichthouder neer of pakken we het samen op. Vooropgesteld: elke toezichthouder moet in mijn ogen nieuwsgierig zijn en het leuk vinden om lastige vraagstukken te beoordelen. En een opleiding of cursus te volgen als het nodig is.”

VTW Academie

Leden van de VTW kunnen onder meer opleidingen volgen van de VTW Academie, verzorgd door Avicenna – Academie voor Leiderschap. De Programmaraad van de VTW beoordeelt of het aanbod voldoende aansluit op de behoefte van de leden en bewaakt de kwaliteit. Volgens VTW-voorzitter Van Woerkom is 90 procent van de opleidingen dit najaar al volgeboekt. Hij constateert tevreden dat permanente educatie bij de leden op de agenda staat. “Voor veel leden is die eis van vijf uur een ondergrens. Zij ervaren dat het ook léuk om is om jezelf te blijven ontwikkelen.” Ruim 75 procent van de leden heeft meer punten gehaald dan de minimumeis.

Enquête onder leden

In oktober en november (sluiting 9 november) houdt de PE-commissie een enquête onder de leden over de voortgang van de permanente educatie en de wensen en behoeften van de leden. In december presenteert de commissie de uitkomsten van dit onderzoek. Donkervoort: “Mede op basis van die uitkomsten zullen we als PE-commissie voorstellen voor de komende periode formuleren. Die leggen we eerst aan het bestuur van de VTW voor. Daarna mag de ledenvergadering zich erover uitspreken.” In november volgend jaar zit de taak van de PE-commissie erop.